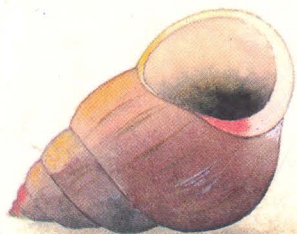

Μισέλ Τουρνιέ Ο Παρασκευάς ή η πρωτόγονη ζωή

Ένας κόσμος όχι ανεξερεύνητος, αλλά καινούριος γεννιέται κάτω από το δλέμμα του Ροβινσώνα, ο ναυαγός ωστόσο στο έρημο νησί επιζεί και όχι μόνο αυτό, αλλά κατορθώνει να δημιουργεί μεγάλα πλεονάσματα, να συσσωρεύει, κατά το οικονομικό πρότυπο της κοινωνίας που κουβαλάει η ιδεολογία του. Για να μην ξεχάσει την ανθρώπινη γλώσσα επιβάλλει στον εαυτό του να σκέφτεται φωναχτά. Εκείνο που ξεχνάει ολότελα είναι το χαμόγελο: γίνεται ανίκανος για ευτυχία. Πυγμαλιωνάς του σε μια νέα ελευθερία και διαρκή ευτυχία θα γίνει ο νεαρός νέγρος Παρασκευάς. Το πρόβλημα της ευτυχίας θέτει ο Παρασκευάς – Ροβινσώνας κατά Τουρνιέ.

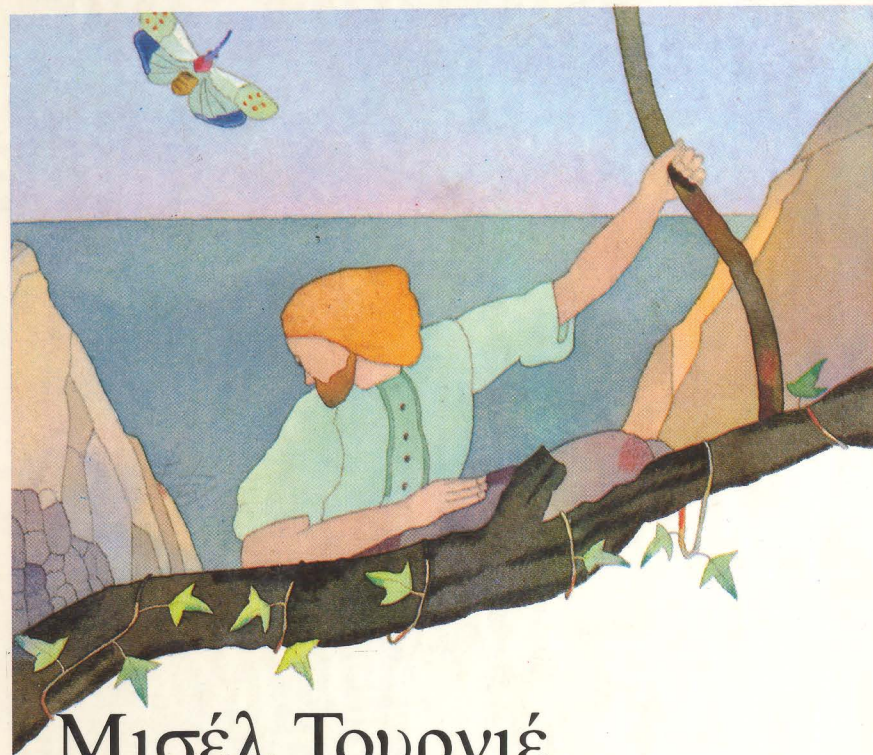
Για παιδιά από 9 ετών, για εφήβους,
για μεγάλους κάθε ηλικίας

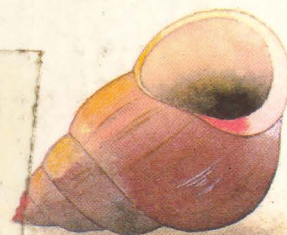
Συλλογή περίστερια
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ

Μισέλ Τουρνιέ Ο Παρασκευάς ή η πρωτόγονη ζωή

Μισέλ Τουρνιέ Ο Παρασκευάς ή η πρωτόγονη ζωή

ΠΑΤΑΚΗΣ

Από τότε που βρήκε τον Παρασκευά, ο Ροβινσώνας δεν είχε ξαναχωθεί στην τρύπα της σπηλιάς. Έλπιζε ότι, με τον καινούριο του σύντροφο, η ζωή στο νησί, η δουλειά και οι επίσημες στιγμές θα τον διασκεδάζαν αρκετά, ώστε να μην έχει όρεξη για παραισθητικά σαν εκείνο της σπηλιάς.

Να όμως που μια νύχτα με πανσέληνο ξύπνησε και δεν μπορούσε πια να τον πάρει ο ύπνος. Έξω ο αέρας είχε κοπάσει και τα δέντρα, μαρμαρωμένα, κοιμόνταν λές, σαν τον Παρασκευά και τον Τέν, που πλάγιαζαν, κατά το συνήθειό τους αγκαλιά, μπροστά στην πόρτα. Τον πλημύρισε ένα συναίσθημα απέραντης ευτυχίας. Έτσι καθώς ήταν νύχτα, δεν υπήρχε καμιά δουλειά, καμιά επισημότητα, ούτε στολές, ούτε κυβερνήτης ή στρατηγός, κοντολογίς ήταν οι διακοπές. Μα είχε τη συνείδηση ότι η μέρα θα ξαναρχόταν και μαζί της όλες οι φροντίδες, όλες οι υποχρεώσεις. Σηκώθηκε λοιπόν, πήγε και σταμάτησε την κλεψύδρα, έπειτα άνοιξε την πόρτα, δρασκελίσε τα κορμιά του Παρασκευά και του Τεν και τράβηξε για τη

σπηλιά. Εκεί, στο βάθος της, αληθινά η νύχτα δεν τέλειωνε, τ' όνειρο κρατούσε παντοτινά.

Την άλλη μέρα το πρωί, ο Παρασκευάς ξαφνιάστηκε που δεν είδε το Ροβινσώνα. Είχε κοιμηθεί δύο ώρες παραπάνω, μια που δεν τον ξύπνησε ο αφέντης του, και σηκώθηκε κεφάλτος. Τι έπρεπε να κάνει; Είχε δέβαια να ποτίσει τα λάχανα, ν' αρμέξει τις κατσίκες και ν' αποτελειώσει μια δίγλα από πλεγμένα κλαδιά στην κορφή του γιγάντιου κέδρου της σπηλιάς. Αφού όμως ο Ροβινσώνας δεν ήταν παρών, όλες τούτες οι υποχρεώσεις ενός λευκού εξαφανίζονταν και ο Παρασκευάς υπάκουε μόνο στην ινδιάνικη καρδιά του. Κάτω από το τραπέζι του Ροβινσώνα, πήρε το μάτι του ένα σεντούκι κλειστό – όχι όμως κλειδωμένο. Θα μπορούσε λοιπόν να το ψάξει. Το έσυρε στις πλάκες, το φορτώθηκε στον ώμο του και βγήκε με τον Τεν ξοπίσω του.

Στα βορειοδυτικά του νησιού, εκεί που το μεγάλο λιβάδι απλωνόταν ως την αμμουδιά, ήταν μια αποικία κάκτοι και κακτοειδή, από τα πιο περίεργα, που άνθιζαν εκείνη την εποχή. Έμοιαζαν με λιτανεία από πράσινα λαστιχένια ανδρείκελα γεμάτα όρθια αγκάθια, με καμπούρες, ουρές, προβοσκίδες, με ρακέτες στα χέρια.

Ο Παρασκευάς πέταξε κάτω το σεντούκι, που του είχε πληγιάσει τον ώμο. Οι ρεζέδες του καπακιού έσπασαν και ξεχύθηκαν μπροστά στους κάκτους ένα σωρό σπάνια υφάσματα και κοσμήματα, που λαμποκοπούσαν. Δε θα του περνούσε ποτέ από το νου να φορέσει ο ίδιος τέτοια ρούχα. Βρήκε όμως πολύ διασκεδαστικό να ντύσει μ' αυτά τους κάκτους, που είχαν όλοι τους λίγο πολύ ανθρώπινα σχήματα. Απασχολήθηκε πάνω από ώρα να σκεπάξει κείνα τα παράξενα φυτά, που είχαν και το μέγεθος ανθρώπου, με κάπες, μαντίλες, καπέλα, να τα ντύ-

νει με φορέματα, παντελόνια, γάντια. Στο τέλος τα στό-
λισε με βραχιόλια, περιδέραια, σκουλαρίκια, διαδή-
ματα, βρήκε μάλιστα στον πάτο του σεντουκιού ομπρέ-
λες, φας - α - μεν και βεντάλιες που τους τα μοίρασε,
για να συμπληρώσει την αμφίεση. Όταν τέλειωσε, καμά-
ρωσε το έργο του, αυτό το παράταιρο πλήθος από μεγα-
λοκυράδες, επισκόπους, αρχιυπηρέτες και αλλόκοτα τέ-
ρατα, που μ' όλα τα λαμπρά τους στολίδια έμοιαζαν να
ξεγοφιάζονται, να κάνουν βαθιές υποκλίσεις μεταξύ
τους, να χορεύουν κάποιο φανταστικό και ακίνητο χορό.
Γέλασε με την καρδιά του κι άρχισε να κοροϊδεύει αυτά
τα χαζά νευρόσπαστα, χειρονομώντας και κάνοντας πη-
δηματάκια επί τόπου, ενώ ο Τεν πηδούσε και γάβγιζε
χαρούμενα γύρω του. Ύστερα γύρισε την πλάτη στους
ντυμένους κάκτους και τράβηξε για τους αμμόλοφους,
που τον χώριζαν από το γιαλό.

Ο καιρός ήταν θαυμάσιος και ο Παρασκευάς τρα-
γουδούσε από ευτυχία τρέχοντας πάνω στην άσπρη πε-
ντακάθαρη άμμο της θάλασσας. Τι ωραίος που ήταν, έτσι
γυμνός και χαρούμενος, μόνος με τον ήλιο και με το
σκύλο του, ελεύθερος να κάνει ό,τι ήθελε, μακριά από το
βαρετό Ροβινσώνα! Μάζευε βότσαλα μενεξελιά, γαλά-
ζια, πιτσιλωτά, πολύ πιο όμορφα στην απλότητα και τη
φυσικότητά τους από τα εξεζητημένα βαριά κοσμήματα
που είχε κρεμάσει στους κάκτους. Τα πετούσε μακριά
και ο Τεν έτρεχε γαβγίζοντας να τα πιάσει και του τα
ξανάφερνε. Ύστερα του πετούσε κομμάτια ξύλο, στη θά-
λασσα αυτή τη φορά, και ο σκύλος ριχνόταν στο νερό, τ'
ανακάτευε με τα τέσσερα και γύριζε κοντά στον Παρα-
σκευά καβαλώντας το κύμα που έσπαζε στην αμμουδιά.

Έφτασαν έτσι κοντά στον ορυζώνα που γυαλοκο-
πούσε στον ήλιο, σωστός νερένιος καθρέφτης. Ο Παρα-

σκευάς βρήκε μια πλακουτσωτή πέτρα και την πέταξε
σύρριζα στην επιφάνεια του νερού για να κάνει φάλτσα.
Η πέτρα έκανε εφτά φάλτσα πάνω στο νερό και βούλιαξε
χωρίς να πιτσιλίσει. Ο Τεν ρίχτηκε πάλι στο νερό για να
φέρει πίσω την πέτρα, κάτι που δεν είχε προβλέψει ο
Παρασκευάς. Με τη φόρα που είχε πήγε καμιά εικοσα-
ριά μέτρα, μα εκεί σταμάτησε: το νερό ήταν πολύ ρηχό
και δεν μπορούσε να κολυμπήσει, τσαλαβουτούσε λοιπόν
μέσα στη λάσπη. Έκανε στροφή και προσπάθησε να γυ-
ρίσει κοντά στον Ινδιάνο. Μ' ένα πρώτο τίναγμα ξεκόλ-
λησε από τη λάσπη, μα ξανάπεσε βαρύς κι άρχισε να
παλεύει πανικόβλητος. Όπου να 'ναι θα πνιγόταν. Ο
Παρασκευάς έσκυψε πάνω από το βρόμικο κι επικίν-
δυνο νερό. Να ριχτεί μέσα για να σώσει το σκύλο; Σοφί-
στηκε κάτι άλλο. Έτρεξε στη θάνα που είχε φτιαχτεί με
το άδειασμα του νερού. Έχωσε ένα ραβδί στην πρώτη
τρύπα του νεροφράχτη και, κάνοντάς το μοχλό, έσπρωξε
μ' όλη του τη δύναμη. Το νερό άρχισε να παφλάζει αμέ-
σως από την έξω μεριά της θάνας και η στάθμη του ορυ-
ζώνα κατέβαινε γρήγορα. Σε λίγα λεπτά, ο ορυζώνας
ήταν στεγνός. Η σοδειά είχε χαθεί, μα ο Τεν μπόρεσε να
φτάσει σερνάμενος μπροστά στο πρόχωμα.

Ο Παρασκευάς τον άφησε να κάνει την τουαλέτα του
και τράβηξε χορεύοντας για το δάσος.

Ο Παρασκευάς άρχισε τη νέα τους ζωή με γενναίο ύπνο για κάμποσο καιρό. Περνούσε μέρες ολόκληρες ξάπλα στο κρεμαστό γιατάκι από πλεγμένες κληματίδες που είχε εγκαταστήσει ανάμεσα σε δυο φοίνικες στην ακρογιαλιά. Έμενε τόσο ακίνητος, που τα πουλιά πήγαιναν και κάθονταν στα κλαδιά των δέντρων πολύ σιμά του. Έτσι ξαπλωμένος τα σημάδευε με τη φυσηχτή σφεντόνα του και το βράδυ με το Ροβινσώνα έψηναν τα πουλιά που είχε χτυπήσει μ' αυτή τη μέθοδο κυνηγιού, την πιο τεμπέλικη στον κόσμο.

Και ο ίδιος ο Ροβινσώνας είχε αρχίσει να γίνεται άλλος άνθρωπος. Ως τώρα είχε τα μαλλιά του πολύ κοντά, κουρεμένα σύρριζα σχεδόν, ενώ αντίθετα άφηνε μακριά γενειάδα, που του έδινε ύψος παππού. Ξύρισε τα γένια του, που είχαν έτσι κι αλλιώς καπαλιστεί από την έκρηξη, και άφησε να μεγαλώσουν τα μαλλιά του, που σκέπασαν όλο του το κεφάλι με χρυσαφιά σγουρή χαίτη. Τώρα φαινόταν πολύ νεότερος, σχεδόν σαν αδερφός του

Παρασκευά. Δεν είχε πια φάτσα κυβερνήτη, ούτε δέβαια στρατηγού.

Μα και στο σώμα είχε αλλάξει. Ανέκαθεν έτρεμε το κάψιμο του ήλιου, καθώς ήταν και κοκκινοτρίχης. Άμα υποχρεωνόταν να θγει στον ήλιο, σκέπαζε με ρούχα όλο του το κορμί, από την κορφή ως τα νύχια, φορούσε καπέλο και δεν ξεχνούσε από πάνω και την ομπρέλα από κατσικοτόμαρο. Είχε λοιπόν δέρμα κάτασπρο και αρρωσιάρικο σαν μαδημένη κότα.

Παρακινημένος από τον Παρασκευά, άρχισε να μένει γυμνός στον ήλιο. Στην αρχή έστεκε σκυφτός και μαζεμένος, άσχημος, ντροπαλός. Γρήγορα ξαναγεννήθηκε. Το δέρμα του σκλήρυνε και πήρε μπρούντζινο χρώμα. Έδειχνε τώρα περήφανος για τον πλατύ του θώρακα και τα πεταχτά του μούσκουλα. Γυμναζόταν με τον Παρασκευά σε όλα τα αθλήματα, έτρεχαν στην αμμουδιά, παράδβαιναν στο κολύμπι, στο πήδημα, στο πέταγμα του μπόλας. Έμαθε και να περπατάει με τά χέρια ο Ροβινσώνας, όπως ο σύντροφός του. Αναποδογύριζε με τα πόδια ψηλά, ακουμπώντας τα σ' ένα βράχο ώσπου να ισορροπήσει, κι ύστερα ξεκινούσε τ' ανάποδο περπάτημα αδέξια, ενώ ο Παρασκευάς χειροκροτούσε, για να τον ενθαρρύνει.

Αλλά προπαντός κοίταζε τι έκανε ο Παρασκευάς, πρόσεχε το καθετί που έφτιαχνε και μάθαινε απ' αυτόν πώς πρέπει να ζει κανείς σ' ένα ερημονήσι του Ειρηνικού.

Ο Παρασκευάς λόγω χάρη περνούσε ώρες ολόκληρες φτιάχνοντας τόξα και βέλη. Στην αρχή έκοψε τόξα απλά από τα πιό λυγερά ξύλα, όπως η φουντουκιά, το σάνταλο, το αμάραντο, το κοπάγιο. Ύστερα, χρησιμοποιώντας τη χιλιανή μαστορική, συναρμολόγησε τόξα σύνθετα

– από πολλά κομμάτια – πιο δυνατά και στέρεα. Πάνω σ' ένα απλό τόξο έδενε ελάσματα από κέρατο τράγου που ενίσχυαν την ελαστικότητα του ξύλου.

Μα πολύ περισσότερη δουλειά είχαν τα βέλη, γιατί τη δύναμη του τόξου την αύξαινε ολοένα ακριβώς, για να μπορεί να ρίχνει βέλη όλο και πιο μεγάλα. Πολύ σύντομα έφτασε να κάνει βέλη ενάμισι μέτρο μακριά. Το βέλος αποτελείται από τρία μέρη: την αιχμή, το στέλεχος, το φτερό. Ώρες ολόκληρες περνούσε ο Παρασκευάς για να φέρει σε ισορροπία αυτά τα τρία μέρη, ζυγιάζοντας το βέλος πάνω στην κόψη μιας πέτρας. Τίποτα δε συντελεί τόσο στην αποτελεσματικότητα ενός βέλους όσο η αναλογία του δάρους της αιχμής και του φτερού. Ο Παρασκευάς φτέρωνε τα βέλη του όσο καλύτερα μπορούσε, χρησιμοποιώντας φτερά πουλιών ή φοινικόφυλλα. Για τις αιχμές χρησιμοποιούσε όχι πέτρα ή μέταλλο, μα κόκαλο, προπαντός από ωμοπλάτη γίδας, δίνοντας και σ' αυτές σχήμα φτερού. Με τα πολλά, ο Ροβινσώνας κατάλαβε ότι ο Παρασκευάς δεν έβαζε όλη αυτή την τέχνη για να κάνει βλήματα δυνατά και εύστοχα, ώστε να σκοτώνει εύκολα πουλιά και κουνέλια. Όχι, το μόνι που ήθελε ήταν να πετάνε τα βέλη του όσο γίνεται πιο ψηλά, πιο μακριά, πιο πολλήν ώρα. Έριχνε τα βέλη του, όχι για να σκοτώσει, αλλά για τη χαρά να τα βλέπει να ζυγιάζονται στον ουρανό σαν γλάροι.

Μια μέρα με δυνατό πελαγίσιο αεράκι που σήκωνε αφρισμένη χαίτη στα κύματα, ο Ροβινσώνας καθόταν κι έβλεπε τον Παρασκευά να σημαδεύει με τα βέλη του τον ήλιο. Πήρε ένα, το πιο μεγάλο του – ξεπερνούσε τα δύο μέτρα – με ουρά τουλάχιστον πενήντα εκατοστά, από φτερά άλμπατρος. Τέντωσε μ' όλη του τη δύναμη το τόξο, με κλίση σαράντα πέντε μοίρες κατά τη μεριά του δά-

σους. Όταν αμόλησε το βέλος, η κόρδα βίττισε με δύναμη το αριστερό του μπράτσο που το προστάτευε πάνω από τον καρπό με τομάρι τυλιγμένο γύρω σαν περιδραχιόνιο. Το βέλος ανέβηκε στα εκατό μέτρα το λιγότερο. Εκεί, σαν να δίστασε λίγο, αντί να δουτήξει πάλι προς την αμμουδιά σπρωγμένο από τον άνεμο, πήγε κατά το δάσος. Όταν χάθηκε πίσω από τα πρώτα δέντρα, ο Παρασκευάς κοίταξε το σύντροφό του με πλατύ χαμόγελο ευτυχίας.

- Θα πέσει μέσα στα φυλλώματα, δε θα το ξαναβρείς, είπε ο Ροβινσώνας.

- Δε θα το ξαναβρώ, απάντησε ο Παρασκευάς, μα ξέρεις γιατί; Γιατί δε θα ξαναπέσει ποτέ.

Ένα πρωί, ο Παρασκευάς ξύπνησε από τη φωνή του Ροβινσώνα, που τον φώναζε με τ' όνομά του. Κάτω από το δεντράκι όπου είχε κοιμηθεί, ανακάθισε και κοίταξε γύρω του. Κανείς! Και όμως δεν ονειρεύτηκε. Ξαφνικά, πάνω από το κεφάλι του ίσα ίσα, βγαίνοντας από το φύλλωμα, η φωνή αντήχησε πάλι:

– Παρασκευά! Παρασκευά!

Σηκώθηκε και κοίταξε καλά καλά μέσα στη φυλλωσιά. Πρόλαβε να δει ένα πουλί, πράσινο και σταχτί να φτερουγίζει μ' ένα κρώξιμο που έμοιαζε με κοροϊδευτικό γέλιο κατά τη μεριά ενός μικρού δάσους, όπου σπάνια πήγαιναν οι δύο φίλοι.

Θέλησε να δεδαιωθεί και πήγε αμέσως σ' εκείνο το μέρος. Δε χρειάστηκε να ψάξει πολύ: ένα από τα πιο ωραία δέντρα – μια τουλιπιά – έμοιαζε φορτωμένο με χοντρά παράξενα φρούτα... που, όπως διαπίστωσε, ήταν φωλιές παπαγάλων.

Ξαναπήγε τ' απόγεμα με το Ροβινσώνα. Οι παπαγάλοι έκαναν σωστή οχλοβοή με τα κακαρίσματά τους μέσα

στη φυλλωσιά της τουλιπιάς, μα, όταν είδαν τους δύο φίλους να πλησιάζουν, σώπασαν μεμιάς και τους υποδέχτηκαν, κάτω από το δέντρο, με απόλυτη ησυχία.

– Πρώτη φορά βλέπω παπαγάλο στο νησί, είπε ο Ροβινσώνας. Θα έφτασαν φαίνεται όλοι μαζί, για να κάθουν τ' αυγά τους, κι έρχονται σίγουρα από κάποιο άλλο νησί όχι και πολύ μακρινό.

Ο Παρασκευάς άνοιξε το στόμα για να μιλήσει, μα κόπηκε από την κακόφωνη παρλαπίπα των παπαγάλων που άρχισαν όλοι μαζί. *Πρώτη φορά, πρώτη φορά, πρώτη φορά*, φώναζε ο ένας, *άλλο νησί, άλλο νησί, άλλο νησί*, αναμασούσε ο άλλος, *όλοι μαζί, όλοι μαζί, όλοι μαζί*, κακάριζε ένας τρίτος και ολόκληρη διαδήλωση από πράσινα πουλιά κουρνιασμένα στο πιο κοντινό κλαδί τούς ξεκούφαινε: *πολύ μακρινό, πολύ μακρινό, πολύ μακρινό*.

Ενοχλημένοι απ' όλο τούτο το θόρυβο, ο Παρασκευάς και ο Ροβινσώνας ξεμάκρυναν κι έφτασαν στα ψηλά πεύκα στο φρύδι της αμμουδιάς.

– Πρώτη φορά από τότε που ναυάγησα εδώ μ' ενοχλεί φασαρία από φωνές, ξέσπασε ο Ροβινσώνας, που θυμήθηκε τα χρόνια της μοναξιάς του.

– *Φασαρία από φωνές, φασαρία από φωνές, φασαρία από φωνές!!* στρίγγλισε μια διαπεραστική φωνή μέσα από τα κλαδιά του πιο κοντινού πεύκου.

Χρειάστηκε να πάνε ακόμα πιο μακριά κατά τη θάλασσα, εκεί που σπάει το κύμα πάνω στην υγρή άμμο.

Από κείνη τη μέρα, ο Ροβινσώνας κι ο Παρασκευάς πολύ δύσκολα μπορούσαν να πουν μια κουθέντα χωρίς, αμέσως, μια κοροϊδευτική φωνή από κάποιο κοντινό θάμνο ή δεντράκι να τους διακόψει επαναλαμβάνοντας μερικές λέξεις που είχαν πει. Όλο νεύρα, ο Ροβινσώνας

κρατούσε πια, όπου και να πήγαινε, ένα ραβδί και το πετούσε με θυμό κατά τη μεριά όπου έβγαινε η φωνή. Δεν πέτυχε ποτέ παπαγάλο, μα πολλές φορές έβλεπε ένα πράσινο πουλί να φεύγει κρίζοντας λες και γελούσε κοροϊδευτικά.

- Εδώ που τα λέμε, του είπε ο Παρασκευάς λίγες μέρες αργότερα, μου φαίνεται πως αυτό πρέπει να μας γίνει μάθημα. Μιλάμε πολύ. Δεν είναι καλό να μιλάς πάντα. Στη δική μου φυλή, τους Αραουκανούς, όσο πιο σοφός είναι κανείς τόσο λιγότερο μιλάει. Και όσο περισσότερο μιλάς τόσο σε σέβονται λιγότερο. Από τα ζώα το πιο φλύαρο είναι ο πίθηκος και από τους ανθρώπους περισσότερο μιλάνε τα μικρά παιδιά και οι γριες.

Και δεν ταράχτηκε καθόλου από τη φωνή που βγήκε κάτω από τα πόδια του σχεδόν, παπαγαλίζοντας: *μικρά παιδιά, μικρά παιδιά, μικρά παιδιά*. Έδειξε στο Ροβινσώνα μερικά νοήματα με τα χέρια που μπορούσαν να εκφράσουν τα πιο στοιχειώδη πράγματα.

Αυτό το νόημα λόγου χάρη σήμαινε:

Nustázō

Αυτό:

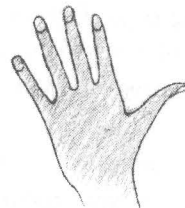
Paináō

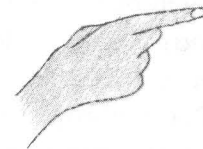
Ετούτο πάλι:

Dipsáō

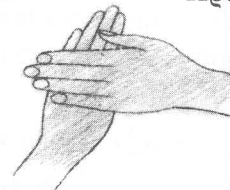
Μερικά ακόμα νοήματα, που έδιναν στους δύο φίλους τη δυνατότητα να συνεννοούνται σιωπηλά, ήταν τα εξής:

Προσοχή!

Πρέπει να φύγουμε!

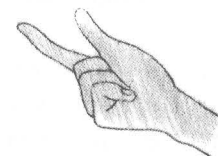

Να κρυφτούμε!

Θα κάνει ζέστη

Θα βρέξει

Ένα πουλί εκεί

Ένα πικάρι εκεί

Έμειναν έτσι σιωπηλοί πολλές βδομάδες οι δύο φίλοι. Όταν πια τα παπαγαλάκια είχαν βγει από τ' αυγό και είχαν μάθει να πετάνε, ένα πρωί έγινε η μεγάλη κακαριστή σύναξη στην ακρογιαλιά. Και τη στιγμή που πρόβαλε ο ήλιος, όλα τα πουλιά μεμιάς σηκώθηκαν και πέταξαν προς το πέλαγος και το στρογγυλό πράσινο σύννεφο, σαν πελώριο μήλο, μίκρυνε, μίκρυνε, ώσπου χάθηκε στον ορίζοντα.

Ο Ροδινσώνας και ο Παρασκευάς ξανάρχισαν να μιλάνε με το στόμα και ήταν πανευτυχείς που άκουγαν πάλι τον ήχο της φωνής τους. Μα ήταν μια καλή κι ωφέλιμη εμπειρία. Από τότε, πολύ συχνά συμφωνούσαν να μη μιλάνε και η συνεννόησή τους γινόταν με τη γλώσσα των χεριών.